

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**1.1. Produktbeteckning**

Produktnamn	FAJALIT
Ämnesnamn	Järnsand
Synonymer	Kopparslagg.
EG-nr	266-968-3
CAS-nr	67711-92-6
REACH-registreringsnummer	01-2119513228-45-0005

1.2. Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Rekommenderat bruk Blästermedel, vägkonstruktion, fördämningsvallar, stabilisering av gruvdrift och stenbrott.
Användningar som det avråds från Alla andra användningsområden: Kontakta din leverantör.

1.3. Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Juridisk person	Kontaktinformation
SCR-Sibelco NV	SIBELCO NORDIC AB
Plantin en Moretuslei 1A	Box 14142
BE-2018 Antwerpen	SE-400 20 Göteborg
	Sweden
	Tel.: +46 31 733 2210
	susanna.blomquist@sibelco.com

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Sibelco Nordic AB
+46 31 733 2200

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER**2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen**

Klassificering enligt Förordning (EG) 1272/2008
Inte klassificerat.

2.2 Märkningsuppgifter

Ingen.

2.3 Andra faror

Denna produkt är ett oorganiskt ämne och uppfyller inte kriterierna för PBT eller vPvB i enlighet med bilaga XIII i REACH.
Ingen annan risk identifierad.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.1 Ämnen

Kemisk natur UVCB. Innehåller i huvudsak järnsilikat/fajalit (~85%).

Föroreningar SiO₂, Fe₂O₃, Al₂O₃, MgO, CaO och låga koncentrationer av Zn, Cu, Mn, S och Cr.

Ämne	EG-nr	CAS-nr	Klassificering (Förordning 1272/2008)	Viktprocent	REACH-registrering snummer
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat	266-968-3	67711-92-6	-	100	01-2119513228-45-005

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Allmänna råd Inga faror som kräver särskilda första hjälpen -åtgärder.

Ögonkontakt Skölj med rikliga mängder vatten och sök läkare om irritation kvarstår.

Hudkontakt Skölj omedelbart med tvål och mycket vatten. Skärsår eller skrubbsår bör behandlas omedelbart med grundlig rengöring av det drabbade området.

Förtäring Skölj mun med vatten och efter det, drick mycket vatten eller mjölk. Kontakta läkare omedelbart om symptom uppstår.

Inandning Den exponerade personen rekommenderas flyttas från området ut i friska luften.

4.2. De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Huvudsymptom Damm som kommer i kontakt med ögonen kan leda till mekanisk irritation. Inandning av damm kan orsaka irritation i andningsorganen. Kontaktens eller inhaleringens effekter kan dröja. Kontakt med smält produkt kan orsaka brännskador i ögon, näsa, hals och lungor.

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Upplysning till läkaren Inga särskilda första-hjälpen-åtgärder nödvändiga.

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1. Släckmedel

Lämpligt släckningsmedel Inget särskilt släckningsmedel behövs. Använd släckningsmedel som lämpar sig för omständigheterna och den omgivande miljön

Olämpligt släckningsmedel Släck bränder som startats av smält material genom att använda lämplig metod för det brinnande materialet; håll vatten, halogenerade medel och skum borta från det smälta materialet.

5.2. Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Produkten i sig själv brinner inte. Använd inte vatten på smält slagg: Explosionsrisk. Vid händelse av brand eller uppvärmning: Metalloxider.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Inget särskilt brandbekämpningsskydd krävs.

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1. Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Undvik luftburen dammgenerering, använd personlig andningsskyddsutrustning i enlighet med nationell lagstiftning, se EN 143: 2000.

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Inga särskilda krav.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Undvik torrsopning och använd rengöringssystem som rengör med vatten eller vakuum (med högeffektivt luftpartikelfilter) för att undvika luftburen dammgenerering. Använd personlig skyddsutrustning i enlighet med nationell lagstiftning.

6.4. Hänvisning till andra avsnitt

Se avsnitt 8 och 13.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

Skyddsåtgärder

Undvik luftburen dammgenerering. Sörj för lämplig utgående ventilation på platser där luftburet damm genereras. Andra lämpliga åtgärder kan innefatta inneslutning, isolering, vattenskydd, andningsskyddsutrustning. Hantera förpackade produkter varsamt för att förebygga att förpackningen öppnas av misstag. Om du behöver råd om säkra hanteringstekniker, kontakta din leverantör. Använd inte vatten på smält slag: Explosionsrisk.

Råd om allmän yrkeshygien

Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta händerna grundligt efter användning. Avlägsna nedsmutsade kläder och skyddsutrustning innan man kommer till ett område där måltider intas. Duscha och byt kläder när arbetsskiftet är slut.

7.2. Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Minimera luftburen dammgenerering och förhindra vindspridning under lastning och lossning. Håll behållare stängda och lagra förpackade produkter på så sätt att oavsiktligt öppnande förhindras.

7.3. Specifik slutanvändning

Om du behöver råd om särskild användning, kontakta din leverantör.

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1. Kontrollparametrar

Exponeringsgränser Följ gränsvärdena för exponering på arbetsplatsen för alla typer av luftburet damm (t.ex. totaldamm, respirabelt damm).

För motsvarande gränser i andra länder, kontakta en utbildad yrkeshygieniker eller den lokala tillsynsmyndigheten.

Ämne	Europeiska unionen	Storbritannien	Frankrike	Tyskland	Nederländerna
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat		TWA: 0.15 mg/m ³	TWA: 0.1 mg/m ³	TWA: 0.01 mg/m ³ Ceiling/Peak: 0.02 mg/m ³ S*	TGG: 0.15 mg/m ³

Ämne	Italien	Spanien	Portugal	Danmark	Polen
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat	TWA: 0.15 mg/m ³	VLA-ED: 0.15 mg/m ³	VLE-MP: 0.05 mg/m ³	GV: 0.05 mg/m ³	NDS: 0.05 mg/m ³

Ämne	Belgien	Finland	Norge	Ungern	Sverige
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat			TWA: 0.05 mg/m ³ STEL: 0.05 mg/m ³	TWA: 0.15 mg/m ³	

Ämne	Rumänien	Ryssland	Grekland	Tjeckien	Slovakien
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat	TWA: 0.1 mg/m ³ STEL: 0.5 mg/m ³	TWA: 0.05 mg/m ³		TWA: 0.05 mg/m ³ Ceiling: 0.2 mg/m ³ Ceiling: 0.25 mg/m ³	NPEL: 0.15 mg/m ³

Teckenförklaring:

S* Hudbeskrivning

Biologiska gränsvärden Ingen information tillgänglig.

Rekommenderade övervakningsförfaranden Ingen information tillgänglig.

Härledd nolleffektnivå (DNEL) Ingen information tillgänglig.

Uppskattad nolleffektkoncentration (PNEC) Ingen information tillgänglig.

8.2. Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder Minimera luftburen dammgenerering. Använd processkåp, lokalt utgående ventilation eller andra tekniska kontrollåtgärder för att hålla luftburna nivåer under specificerade exponeringsgränser. Om användaraktiviteterna genererar damm, ångor eller dimma, använd ventilation för att hålla exponering av luftburna partiklar under exponeringsgränsen. Vidta organisatoriska åtgärder, t.ex. genom att isolera personal från dammiga områden. Ta av och tvätta förorenade kläder.

Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

- Ögonskydd/ansiktsskydd** Använd skyddsglasögon med sidoskydd vid förhållanden då det finns en risk för penetrerande ögonskador.
- Hudskydd** Inget specifikt krav. För händer, se nedan. Lämpligt skydd (t.ex. skyddskläder, skyddskräm) rekommenderas för arbetare som lider av dermatit eller känslig hud.
- Handskydd** Lämpligt skydd (t.ex. handskar, skyddskräm) rekommenderas för arbetare som lider av dermatit eller känslig hud. Tvätta händerna vid slutet av varje arbetspass.
- Andningsskydd** Vid fall av längre exponering för luftburna dammansamlingar, använd ett andningsskydd som överensstämmer med kraven i EU:s lagstiftning eller nationell lagstiftning. Användning av halv eller hel ansiktsmask med filter mot partiklar i kategori 2 eller 3 (FP2 - FP3) rekommenderas. Se EN 143: 2000 - Andningsskydd. Partikelfilter.

Begränsning av miljöexponeringen Undvik vindspridning.

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1. Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Aggregationstillstånd @20°C	Fast
Utseende	Kornig,
Färg	Svart, Rödbrun, Grå, Mörkgrå
Lukt	Luktfrött
Lukttröskel	Ej tillämpligt
pH	Ingen information tillgänglig
Smält-/fryspunkt	1027 - 1341 °C
Kokpunkt/kokpunktsintervall	Ej tillämpligt (fast oorganiskt ämne)
Flampunkt	Ej tillämpligt (inte lättantändligt)
Avdunstningshastighet	Ej tillämpligt (fast oorganiskt ämne)
Brandfarlighet (fast form, gas)	Inte brandfarligt
Brandfarlighetsgränser i luft	Inte brandfarligt
Explosionsgränser	Ej tillämpligt (inte lättantändligt)
Ångtryck	Ej tillämpligt
Ångdensitet	Ej tillämpligt
Relativ densitet	Ingen information tillgänglig
Löslighet	
Vattenlöslighet	Obetydlig
Fördelningskoefficient (n-oktanol/vatten)	Ej tillämpligt (fast oorganiskt ämne)
Självantändningstemperatur	Ej tillämpligt (inte lättantändligt)
Sönderfallstemperatur	Ej tillämpligt (fast oorganiskt ämne)
Viskositet, dynamisk	Ej tillämpligt (fast oorganiskt ämne)
Explosiva egenskaper	Ej tillämpligt (inte lättantändligt)
Oxiderande egenskaper	Oxiderar ej

9.2 Annan information

Densitet .- g/cm³

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Inert, ej reaktiv.

10.2. Kemisk stabilitet

Kemiskt stabil.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner.

10.4. Förhållanden som ska undvikas

Förvaras åtskilt från oförenliga material.

10.5. Oförenliga material

Starka syror, Starka baser, Starka oxiderande ämnen, Starka reduktionsmedel.

10.6. Farliga sönderdelningsprodukter

Smältande vid hög temperatur kan generera ångor av metalloxider.

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Ämne	LD50 oral	LD50 dermal	LC50 Inandning
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat	> 2000 mg/kg (Rat)	>2000 mg/kg (Rat) >2000 mg/kg (Rabbit)	

Frätande/irriterande på huden Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Allvarlig ögonskada/irritation Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Ämne	Frätande/irriterande på huden	Allvarlig ögonskada/irritation
Slagg, kopparslagg, järnsilikat granulat	Icke-irriterande	Icke-irriterande

Luftvägs-/hudsensibilisering Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Mutagenitet i könsceller Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls. Negativt i Ames test.

Karcinogenicitet Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Reproduktionstoxicitet Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Specifik organtoxicitet – enstaka exponering Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Specifik organtoxicitet – upprepad exponering Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Fara vid Aspiration Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1. Toxicitet

Tillgängliga data tyder på att klassificeringskriterierna inte uppfylls.

Ämne	Toxicitet för alger	Toxicitet för fisk	Toxicitet för mikroorganismer	Giftigt för vattenloppor och andra vattenlevande ryggradslösa djur
Slagg, kopparslag, järnsilikat granulat		LC50: >100 g/L 96h static Leuciscus idus		EC50: 980->6250 mg/L 48h static Daphnia magna EC50: >100 mg/L 48h static Daphnia magna EC50: >1000 mg/L 48h static Daphnia magna

12.2. Persistens och nedbrytbarhet

Ej relevant.

12.3. Bioackumuleringsförmåga

Ingen information tillgänglig.

12.4. Rörligheten i jord

Järnsand är ett komplext oorganiskt ämne (UVCB). Den innehåller huvudsakligen järnsilikat och silikat av aluminium och kalcium. Spår av metaller finns i metall, mineralform eller i silikatföreningar. En fysikalisk-kemisk karakteristik av ämnet visar att spårmetaller är stabilt byggda och bundna i glas/kristallstrukturer av silikat och andra mineralföreningar. Detta resulterade i ett begränsat utsläpp och låg vattenlöslighet av spårmetaller närvarande i matrisen. Innehåller metaller som kan lakas ut med vatten vid kontakt med sura vatten (lågt pH) i liten omfattning.

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ej relevant.

12.6. Andra skadliga effekter

Inga specifika skadliga effekter kända.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfall från överskott/oanvända produkter	Om möjligt är återvinning att föredra framför deponering. Kan deponeras i enlighet med lokala förordningar.
Förpackning	Dammbildning från rester i förpackningar skall undvikas och lämpliga arbetarskydd säkerställas. Lagra använda förpackningar i väl tillslutna behållare. Återvinning och deponering av förpackningar skall utföras i enlighet med lokala förordningar. Återanvändning av förpackningar rekommenderas inte. Återvinning och deponering av förpackningar skall utföras av ett auktoriserat avfallshanteringsföretag.
Europeiska avfallskatalogens avfallshanteringsnummer	10 06 01

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

Enligt: ADR, RID, ADN, IMDG, IATA/ICAO.

14.1. UN-nummer

Ej relevant.

14.2. Officiell transportbenämning

Ej relevant.

14.3. Faroklass för transport

ADR: Inte klassificerat
IMDG: Inte klassificerat
ICAO/IATA: Inte klassificerat
RID: Inte klassificerat

14.4. Förpackningsgrupp

Ej tillämpligt.

14.5 Miljöfaror

Ej relevant.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Inga särskilda försiktighetsåtgärder.

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej relevant.

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Information om nationella regler Ingen information tillgänglig.

Internationell lagstiftning/krav Ingen information tillgänglig.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen information tillgänglig.

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

Fullständig text av faroangivelser som hänvisas till under avsnitten 2 och 3

Ej tillämpligt

Markering av ändringarna som gjorts av den tidigare versionen av säkerhetsdatabladet.

Telefonnummer för nödsituationer.

Material från tredje part

Om material som inte tillverkats eller levererats av SCR-Sibelco NV används tillsammans med eller istället för SCR-Sibelco NV material, är det kundens eget ansvar att anskaffa, från tillverkaren eller leverantören, all teknisk data och andra egenskaper som hör samman med dessa och andra material, och att anskaffa all nödvändig information som hör samman med dessa. Inget ansvar kan övertas gällande användning av SCR-Sibelco NV FAJALIT tillsammans med material från annan leverantör.

Utbildning

Personalen måste utbildas i rätt användning och hantering av denna produkt såsom erfordras enligt tillämpliga föreskrifter.

Längre och/eller excessiv exponering för respirabelt findamm kan orsaka irritation i slemhinnor och andningsvägar, och lungskador med symtom som andfäddhet och minskad lungfunktion. Inandning av findamm kan orsaka irritation i näsa, hals och andningsvägar.

Förkortningar och akronymer

EG: Europeiska Gemenskapen

REACH: Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical substances (Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier)

STOT: Specific Target Organ Toxicity (specifik organtoxicitet)

PBT: Persistent, Bioaccumulating, Toxic (persistent, bioackumulerande eller giftigt)

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulating (mycket persistent och mycket bioackumulerande)

ADR: Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

RID: Règlement concernant le transport international ferroviaire des marchandises dangereuses (Regulations for the International Transport of Dangerous Goods by Rail)

ADN: Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par voies de Navigation intérieures (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Inland Waterways)

IMDG: International Maritime Dangerous Goods Code

ICAO: International Civil Aviation Organization

IATA: International Air Transport Association

SDS No.

AP00222 / APGE

Friskrivningsklausul

Så vitt vi vet är informationen i detta dokument riktig. Varken den ovannämnda leverantören eller någon av dess underleverantörer tar dock något som helst ansvar för riktigheten eller fullständigheten av informationen i detta dokument. Det slutliga avgörandet om ett ämnes lämplighet sker helt på användarens ansvar. Alla ämnen kan innebära okända faror och ska användas med försiktighet. Även om vissa faror beskrivs i detta dokument, kan vi inte garantera att dessa är de enda faror som existerar.

Slut på säkerhetsdatablad